

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/193/2016
Identifikačné číslo spisu: 2111203099
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2111203099.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: 1/ X., bývajúci v T., 2/ C., bývajúci v T., proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody 6, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Obec Boleráz, so sídlom Obecného úradu Boleráz 586, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 16 C 15/2011, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. októbra 2015 sp. zn. 6 Co 268/2015 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline z 28. októbra 2015 sp. zn. 6 Co 268/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“ rozsudkom z 27. januára 2015 č. k. 16 C 15/2011-336 zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali zaplattenia sumy 112 686,92 Eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Žalobcom uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovanej trovy konania 28,54 Eur a vedľajšiemu účastníkovi k rukám jeho zástupcu trovy konania 8 672,85 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na úspešnosť žalovaného nároku uplatneného v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je potrebné splnenie zákonných podmienok a to preukázanie nesprávneho úradného postupu, resp. existencie nezákonného rozhodnutia, preukázanie vzniku škody a jej kvalifikované vyčíslenie a príčinnú súvislosť medzi právnym titulom a škodou. Nemajetkovú ujmu žalobcovia iba vyčísľili sumou 100 Eur na deň. Neuviedli a nepreukázali v čom ujma spočíva, do akej miery a v akom rozsahu došlo k zásahu do ich osobnostných práv a s prihliadnutím na uvedené, nie sú splnené podmienky na náhradu škody, nie sú dané ani podmienky na priznanie nemajetkovej ujmy. Táto náhrada nepredstavuje náhradu škody, ale takisto je potrebné preukázať protiprávne konanie žalovanej a predovšetkým okolnosti, do akej miery k zásahu došlo. Uplatnený nárok, resp. jeho vyčíslenie, je bez zdôvodnenia a vyjadruje iba paušálnu čiastku vyčíslenú žalobcami.

2. Na odvolanie žalobcov Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. októbra 2015 sp. zn. 6 Co 268/2015 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline z 28. októbra 2015 sp. zn. 6 Co 268/2015 rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 16 C 15/2011-336 z 27. januára 2015 vo výroku, ktorým návrh zamietol a vo výroku o trovách konania v časti, v ktorej uložil žalobcom 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanej trovy konania v sume 28,54 Eur potvrdil. Zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 16 C 15/2011-336 z 27. januára 2015 vo výroku o trovách konania v časti, v ktorej súd uložil žalobcom 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania tak, že žalobcovia 1/ a 2/ sú povinní nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej trovy konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 5 481,22 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca 1/ dovolanie a žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v spojení s opravným uznesením a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s právnym názorom, že jeho nárok je daný a na strane žalovanej došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Namietal možnosť konať pred súdom, namietal, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, neodpovedal na všetky namietané otázky odborne a so znalosťou prejednávanej veci. Nekoncepčnosť a povrchnosť konania odvolacieho súdu vidno i zo skutočnosti, že rozhodol zmätočne o trovách konania a musel opraviť rozhodnutie opravným uznesením. Takisto namietal nesprávne právne posúdenie veci a inú vadu konania.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu 1/ uviedla, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny a riadne odôvodnený. Žiadala dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie zamietnuť a žiadal náhradu trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), riadne zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a § 238 O.s.p.

8. Dovolateľ v dovolaní uviedol, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný. Judikatúra najvyššieho súdu v minulosti (R 111/1998) prijala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. Nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S týmto názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

9. Vzhľadom na odlišnosti prístupu senátov najvyššieho súdu k riešeniu otázky dopadov nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozhodnutia na prípustnosť dovolania, bolo vyvolané zjednocujúce stanovisko R 2/2016, ktoré zotrvalo na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (iba) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“ (teda nie zmätočnosť a v dôsledku toho ani nie

prípustnosť dovolania). Právna veta tohto stanoviska znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska, vzhľadom na to treba toto stanovisko považovať za aktuálne aj po uvedenom dni.

10. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie alebo, keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; medziiným uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru o tom, že žaloba žalobcov je nedôvodná. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; odôvodnenie jeho rozsudku nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Pokiaľ skutočne odvolací súd - ako tvrdí žalobca 1/ - založil svoje rozhodnutie na nesprávnej interpretácii alebo aplikácii niektorého ustanovenia zákona, je jeho rozhodnutie vecne nesprávne a spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení (poznámka dovolacieho súdu: najvyšší súd sa nezaoberal otázkou správnosti právnych záverov odvolacieho súdu), žalobcom 1/ vytýkaná nesprávnosť právneho posúdenia veci ale nie je procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, za procesnú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

11. Žalobca 1/ v dovolaní namietal aj to, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

12. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci bolo do 30. júna 2016 považované za relevantný dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ktorý ale mohol byť úspešne uplatnený iba v procesne prípustnom dovolaní.

13. Do vyššie uvedeného dňa nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladalo (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by podľa § 238 O.s.p. zakladal prípustnosť dovolania.

14. Pokiaľ sa v dovolaní namietalo, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právna úprava účinná do 30. júna 2016 považovala vadu tejto povahy za relevantný dovolací dôvod, ktorý však prípustnosť dovolania nezakladal (pozri viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

16. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu 1/ nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné. Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.